

ISTORIJA

Bandomojo pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

Trukmė – 1,5 val. (90 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar nėra užduoties sąsiuvinyje tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite vykdytojui.
- Rašykite aiškiai, įskaitomai mėlynai rašančiu rašikliu. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atsakykite į užduočių klausimus glaustai ir aiškiai. Atsakymus sutalpinkite tam paliktose eilutėse. Neaiškiai parašyti, pribraukti atsakymai vertinami 0 taškų.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

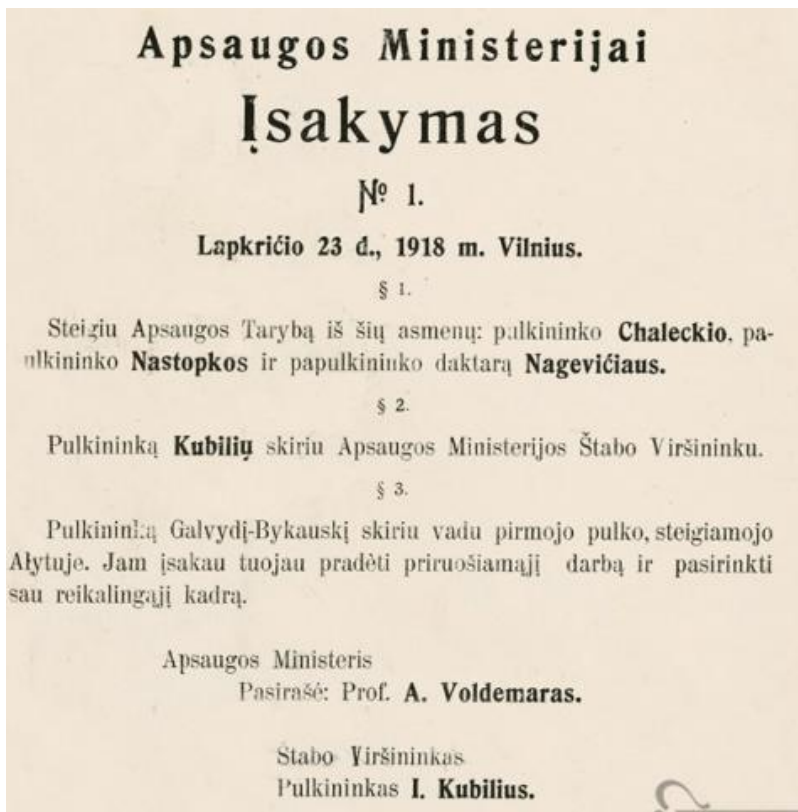
	Maksimalus taškų skaičius	Galutinis įvertinimas
I dalis	15	
II dalis	35	

TAŠKAI	
---------------	--

I dalis

Kiekvieno iš 1–15 klausimų teisingas atsakymas vertinamas vienu tašku. Į šiuos klausimus yra tik po vieną teisingą atsakymą.

1. 1944–1953 m. Lietuvos partizaninis karas prieš sovietų valdžią:
 - A parodė, jog Lietuva prie Sovietų Sąjungos buvo prijungta prievarta.
 - B privertė sovietus atsisakyti ateizmo politikos Lietuvoje.
 - C sustabdė vykdomą kolektyvizaciją.
 - D sustabdė Lietuvos gyventojų trėmimus.
2. Kada buvo pasirašytas šis įsakymas Apsaugos ministerijai?

Šaltinis: <http://www.epaveldas.lt/object/recordDescription/LNB/LNB0151DC45>

- A Kuriant Lietuvos karines pajėgas 1944 m., prasidėjus antrajai sovietų okupacijai.
 - B Kuriant karines pajėgas XIX a. pabaigoje ir siekiant išsivaduoti iš Rusijos imperijos.
 - C Rengiantis kovoti prieš Rusijos imperijos siekius galutinai padalyti Abiejų Tautų Respubliką.
 - D Formuojant Lietuvos kariuomenę 1918 m. Lietuvos valstybei ginti Nepriklausomybės kovose.
3. Kada Lietuvoje prasidėjo antroji sovietų okupacija?
 - A 1940 m.
 - B 1941 m.
 - C 1944 m.
 - D 1945 m.
 4. Kuri iš šių organizacijų buvo sukurta Lietuvoje antrosios sovietų okupacijos metais?
 - A Lietuvos laisvės lyga.
 - B Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas.
 - C Lietuvos laisvės armija.
 - D Lietuvių aktyvistų frontas.

5. Ką padarė Lietuvos Steigiamasis Seimas 1920–1922 metais?
- A Įtvirtino autoritarinį A. Smetonos valdymą.
 - B Priėmė pirmąją Lietuvos Konstituciją.
 - C Patvirtino Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos.
 - D Uždraudė politinių partijų veiklą, išskyrus komunistų.
6. Kuri chronologinė išvardytų įvykių seka yra teisinga?
- 1. Nacių okupacija Lietuvoje.
 - 2. Pirmoji sovietų okupacija Lietuvoje.
 - 3. Rezistencinio pasipriešinimo Lietuvoje nuslopinimas.
 - 4. Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą.
- A 1 2 3 4
 - B 2 1 3 4
 - C 3 4 2 1
 - D 4 2 1 3
7. Kada Kaunas tapo laikinąja Lietuvos sostine?
- A Lenkijos kariuomenei 1920 m. užėmus pietryčių Lietuvą.
 - B 1939 m. Lietuvai su Sovietų Sąjunga pasirašius savitarpio pagalbos sutartį.
 - C Lietuvai su Sovietų Rusija 1920 m. pasirašius taikos sutartį.
 - D 1940 m. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą.
8. Kas buvo Lietuva 1927–1940 m. pagal valdymo formą?
- A Autoritarinė respublika.
 - B Demokratinė respublika.
 - C Konstitucinė monarchija.
 - D Parlamentinė respublika.
9. 1938 metų Lietuvos Konstitucija:
- A įtvirtino demokratinį valdymą.
 - B įtvirtino parlamentinio valdymo būdą.
 - C suformavo stiprią karinę diktatūrą.
 - D suteikė didelę valdžią Prezidentui.
10. Su kuria valstybe Lietuva nepalaikė diplomatinių santykių 1922–1937 m.?
- A Latvija.
 - B Lenkija.
 - C Sovietų Sąjunga.
 - D Vokietija.
11. Antrosios sovietų okupacijos metais Lietuvoje buvo leista „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika“. Kas tai buvo?
- A Disidentinio judėjimo periodinis leidinys.
 - B Komunistų partijos periodinis leidinys.
 - C Krikščionybės istorija.
 - D Lietuvos katalikų bažnyčios istorija.
-

12. Kuriam iš šių asmenų vadovaujant Vilniuje, Gedimino pilies bokšte, suplevėsavo trispalvė, buvo įvestas litas, iš Lietuvos išvesta sovietų kariuomenė? Šis asmuo ėjo Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas.

- A Valdui Adamkui.
- B Algirdui Brazauskui.
- C Antanui Smetonai.
- D Aleksandrui Stulginskiui.

13. Nuotraukoje užfiksuota Baltijos kelio akimirka. Kuriam iš išvardytų įvykių paminėti buvo skirta ši akcija?

- A 1939 m. Ribentropo–Molotovo pakto 50-osioms metinėms.
- B 1940 m. birželio 15 d. pirmosios sovietų okupacijos pradžia.
- C 1941 m. birželio 23 d. sukilimo prieš SSRS metinėms.
- D 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimui pažymėti.

14. Kuris įvykis užfiksuotas šioje nuotraukoje?

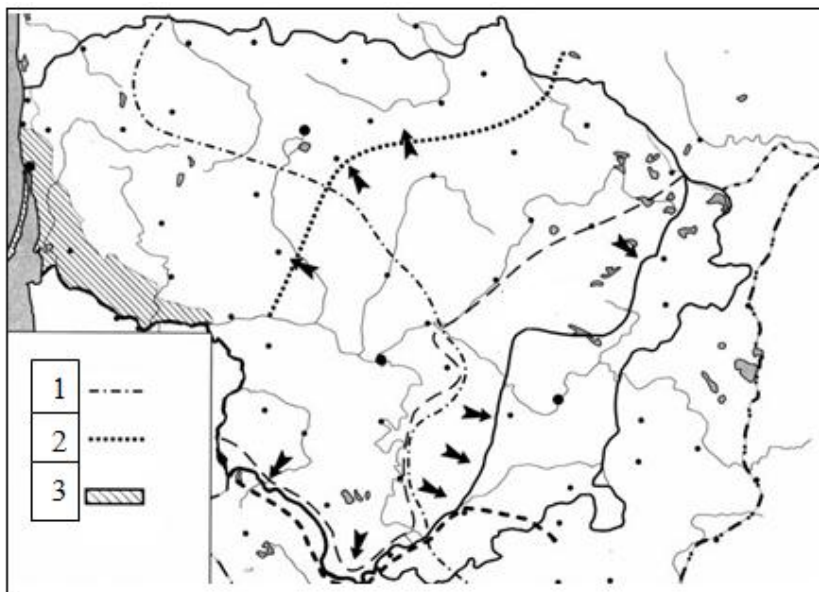
- A 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimas.
- B 1940 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvos įstojimas į SSRS.
- C 1947 m. LTSR Aukščiausiosios Tarybos išrinkimas.
- D 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimas.

15. Kurioje eilutėje visi išvardyti asmenys – Lietuvos prezidentai?

- A V. Adamkus, A. Brazauskas, A. Stulginskis, A. Voldemaras.
- B V. Adamkus, A. Stulginskis, K. Grinius, A. Smetona.
- C V. Adamkus, A. Brazauskas, A. Smetona, A. Voldemaras.
- D V. Adamkus, K. Grinius, J. Ambrazevičius, A. Ramanauskas-Vanagas.

II dalis

16. Naudodamiesi žemėlapiu atlikite užduotis.

16.1. Kuris Lietuvos istorijos laikotarpis vaizduojamas žemėlapyje?

(1 taškas)

16.2. Paaiškinkite pirmu sutartiniu ženklu pažymėto įvykio reikšmę.

(1 taškas)

16.3. Paaiškinkite antru sutartiniu ženklu pažymėto įvykio reikšmę.

(1 taškas)

16.4. Trečiu sutartiniu ženklu pažymėtas Klaipėdos kraštas. Parašykite, kuriais metais ir koku būdu šis kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos.

Metai Buvo prijungtas

(2 taškai)

16.5. Kuris kraštas nepriklausė Lietuvai tarpukariu (išskyrus 1920 m. liepos 4 d. – spalio 9 d.)? Nurodykite, kas okupavo šį kraštą.

Kraštas..... Okupavo.....

(2 taškai)

16.6. Žemėlapyje brūkšteliais (\\) pažymėkite kraštą, kuris Lietuvai neprilausė tarpukariu (išskyrus 1920 m. liepos 4 d. – spalio 9 d.).

(1 taškas)

Čia rašo
vertintojas

16 užduoties taškų suma (maks. 8)

17. Naudodamiesi šaltiniu ir savo žiniomis atlikite užduotis.

Iš itin slapto protokolo.

1. Teritorinės–politinės pertvarkos Pabaltijo valstybėms (Suomijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai) priklausančiose srityse atveju Lietuvos šiaurinė siena būtų siena Vokietijos ir SSRS interesų sferų riba. Šiuo abipusiškai pripažįstamas Lietuvos interesas į Vilniaus sritį.

2. Teritorinės–politinės pertvarkos Lenkijos valstybei priklausančiose srityse atveju Vokietijos ir SSRS interesų sferos ribotųsi maždaug Narevo, Vyslos ir Sano upių linija. Klausimas, ar abišaliams santykiams bus paranki nepriklausoma Lenkijos valstybė ir su kokiomis sienomis, gali galutinai paaiškėti tik tolesnės politinės raidos eigoje. Pietryčių Europos atžvilgiu iš sovietų pusės pabrėžiamas SSRS interesas į Besarabiją.

Lietuvos istorijos chrestomatija: 1861–1990 03 11, sudarė A. Gaigalaitė, J. Skirius, Kaunas: Šviesa, 1993, p. 216.

17.1. Kurio slapto dokumento ištrauka čia pateikta?

(1 taškas)

17.2. Nurodykite, kuriais metais buvo pasirašytas šis dokumentas.

(1 taškas)

17.3. Nurodykite, kurios šalys pasirašė šį dokumentą.

(1 taškas)

17.4. Kokia pagrindinė problema aptariama šiame dokumente?

(1 taškas)

17 užduoties taškų suma (maks. 4)

Čia rašo
vertintojas

18. Naudodamiesi šaltiniu ir savo žiniomis atlikite užduotis.

1. Atiduoti teismui vidaus reikalų ministrą K. Skučas ir Saugumo departamento direktorių A. Povilaitis kaip tariamųjų provokacijų prieš Raudonosios armijos įgulus kaltininkus;
2. Sudaryti naują, Maskvai priimtina vyriausybę;
3. Tučtuojau užtikrinti neriboto Sovietų Sąjungos kariuomenės kontingento įėjimą į Lietuvą. [...]

Lietuva 1938–1953 metais, L. Truska. Kaunas: Šviesa, 1995, p. 54.

18.1. Kurio dokumento ištrauka čia pateikta?

(1 taškas)

18.2. Kuriais metais šis dokumentas buvo įteiktas Lietuvos vyriausybei?

(1 taškas)

Čia rašo
vertintojas

18.3. Kuo Lietuva buvo kaltinama dokumente?

(1 taškas)

18.4. Kokie buvo šio dokumento įteikimo padariniai Lietuvos valstybei?

(1 taškas)

18 užduoties taškų suma (maks. 4)

19. Naudodamiesi A ir B šaltiniais ir savo žiniomis atlikite užduotis.

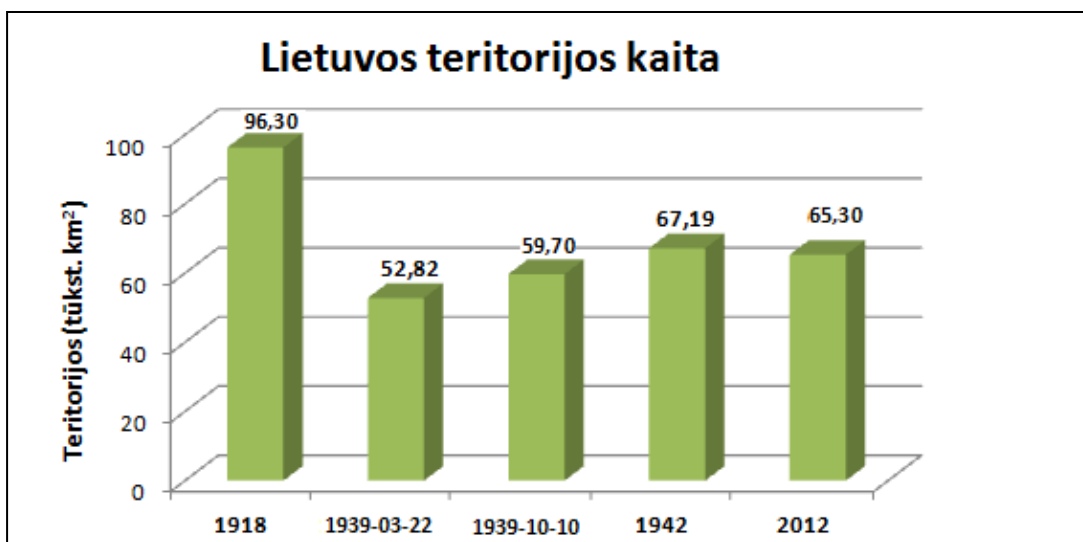
A šaltinis

Iš Tomaszo Niewodniczaŋskiego atsiminimų.

[...] Mokykloje sėdėjau pirmame suole. Mačiau ant sienos Pilsudskio portretą. Po poros savaičių atėjo rusai ir pakabino Stalino portretą. Stalinas kabėjo kokias šešias savaites. Nuėmė Staliną, atėjo prezidentas Smetona. Mums reikėjo dainuoti „Lietuva, Tėvyne mūsų“. Po to dar kartą pakeitė: kabojos Josifas Visarionovičius Stalinas, ir mes lietuviškai dainuojam „Pirmyn, vergai nužemintieji, išalkusi minia pirmyn...“ Po kiek laiko atėjo „Hitleris išvaduotojas“. Pakabino „Hitlerį išvaduotoją“. Vėl lygiai toje pat vietoje. [...] vėl atėjo rusai, ir vėl reikėjo dainuoti apie senelį Staliną. [...]

Alma Braziūnienė, „Imago patriae“, *Literatūra ir menas*, 2003 m. rugpjūčio 1 d., Nr. 2961.

B šaltinis

19.1. Įvardykite Lietuvos valstybės teritorijos dalį, apie kurią rašoma A šaltinyje.

(1 taškas)

19.2. Pasirinktinai nurodykite vieną istorinę priežastį, kuri lėmė A šaltinyje aprašomą portretų kaitą.

(1 taškas)

19.3. Įvardykite vieną valstybę, kurios okupaciją išgyveno atsiminimų autorius (A šaltinis).

.....	Čia rašo vertintojas
-------	-------------------------

(1 taškas)

19.4. Iš B šaltinio matyti, kad 1939 m. kovo 22 d. Lietuvos teritorija buvo mažiausia. Remdamiesi savo žiniomis paaiškinkite, kodėl taip buvo.

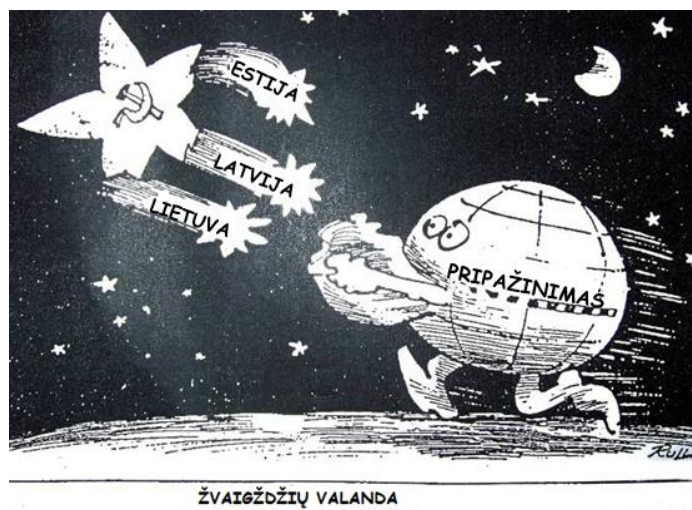
.....	Čia rašo vertintojas
-------	-------------------------

(1 taškas)

20 užduoties taškų suma (maks. 4)	
-----------------------------------	--

20. Naudodamiesi A ir B šaltiniais ir remdamiesi savo žiniomis atlikite užduotis.

A šaltinis

B šaltinis

Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus padėkos laiškas islandų tautai

Jau eina penkiolikti metai nuo to laiko, kai Lietuva grįžo į laisvų ir demokratinių pasaulio šalių šeimą, o prigimtine mūsų tautos teisę turėti savo valstybę po ilgų okupacijos dešimtmečių pripažino daugelis pasaulio šalių ir tarptautinių organizacijų.

Lietuva su išskirtiniu dėkingumu prisimena ir visada prisimins, kad ginti mūsų tautos siekių pasaulio akivaizdoje pirmiausiai stėjo Islandija. Atrodė, kad Lietuva, pergyvenusi ekonominę blokadą ir kruvinas žudynes, lieka viena prieš griūvančią, bet vis dar labai galingą imperiją. [...] Todėl Jums skirti Lietuvos piliečių parašai tegul bus simbolinė padėka už pagalbą vienu sunkiausių Lietuvai istoriniu momentu.

lrytas.lt, 2006 m. rugpjūčio 19 d.

20.1. Kokiam Lietuvos istoriniam įvykiui nagrinėti skirti A ir B šaltiniai?

.....	Čia rašo vertintojas
-------	-------------------------

(1 taškas)

- 20.2. Paaškindite karikatūroje matomų penkiakampės žvaigždės ir trijų mažų žvaigždžių veiksmų istorinę prasmę.

<p>.....</p>	Čia rašo vertintojas
--------------	-------------------------

(1 taškas)

- 20.3. Paaškindite po karikatūra parašytus žodžius „Žvaigždžių valanda“.

<p>.....</p>	
--------------	--

(1 taškas)

- 20.4. Kurią valstybę V. Adamkus įvardija kaip „griūvančią, bet vis dar labai galingą imperiją“?

<p>.....</p>	
--------------	--

(1 taškas)

- 20.5. Nurodykite metus, kada vyko su A ir B šaltiniais susiję įvykiai. Pateikite argumentą, kodėl taip manote.

<p>Metai..... Argumentas.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
---	--

(2 taškai)

20 užduoties taškų suma (maks. 6)	
-----------------------------------	--

21. Naudodamiesi A, B ir C šaltiniais nurodytiems asmenims priskirkite pateikiamus aprašymus.

1. Valdas Adamkus

http://lt.wikipedia.org/wiki/Valdas_Adamkus

2. Vytautas Landsbergis

http://lt.wikipedia.org/wiki/Vytautas_Landsbergis

3. Algirdas Brazauskas

http://lt.wikipedia.org/wiki/Algirdas_Brazauskas

A šaltinis

Iš Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos leidinio „Garbės daktaras“.

1990–1991 m. buvo Valstybinės derybų su SSRS delegacijos pirmininkas. 1992 m. išrinktas Lietuvos Respublikos Seimo nariu. Jis taip pat buvo Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje bei Lietuvos delegacijos Baltijos Asamblėjoje narys.

B šaltinis

Iš vadovėlio „Naujausiųjų laikų istorija“, Kronta, 2005, p. 293.

1993 m. vasario mėn. buvęs LDDP partijos vadovas laimėjo Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus. Už jį balsavo 60,03 proc. rinkimuose dalyvavusių piliečių.

C šaltinis

Iš leidinio „Lietuvos Respublikos Prezidento institucija“, 1998 m., p. 13.

1993 metais vadovavo kandidato į Lietuvos Respublikos Prezidentus Stasio Lozoraičio rinkimų kampanijai, 1996-aisiais, vykstant Lietuvos Seimo rinkimams, telkė nuosaikiąsias vidurio politines jėgas. 1998 metais buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu.

21.1. Valdas Adamkus

..... šaltinis

(1 taškas)

21.2. Vytautas Landsbergis

..... šaltinis

(1 taškas)

21.3. Algirdas Brazauskas

..... šaltinis

(1 taškas)

21 užduoties taškų suma (maks. 3)

- 22.** Medalių kolekcijoje „Iškiliausi Lietuvos žmonės“ įamžintas Lietuvai svarbių ir nusipelnusių asmenybių, veikusių įvairiais mūsų istorijos laikotarpiais, atminimas. Pagerbiant Romo Kalantos atminimą išleistas paausuotas medalis. Remdamiesi iliustracija ir savo žiniomis atlikite užduotis.

22.1. Kuo iškilus Romas Kalanta?

.....

(1 taškas)

Čia rašo
vertintojasČia rašo
vertintojas

22.2. Ant monetos parašyta: „Dėl mano mirties kalta tik santvarka“. Nurodykite, kokia tuo metu santvarka buvo Lietuvoje, ir užrašykite vieną jai būdingą politinį, ekonominį ar socialinį bruožą.

Santvarka:
 Bruožas:

(2 taškai)

22.3. Kodėl Romas Kalanta priešmirtiniame raštelyje kaltino santvarką? Atsakymą pagrįskite dviem argumentais.

.....

(2 taškai)

22.4. Kas vadinama pilietinu nepaklusnumu?

.....

(1 taškas)

22 užduoties taškų suma (maks. 6)	
-----------------------------------	--

Čia rašo vertintojas

